

F&C's visie met betrekking tot het investeren in clusterbommen en landmijnen



Onze visie

F&C volgt het debat over clusterbommen en landmijnen al een aantal jaren op de voet. Wij begrijpen dat veel van onze klanten deze producten zeer verwerpelijk vinden. Internationale inspanningen die zich richten op bescherming van het humanitaire recht dat beïnvloed wordt door het gebruik van deze producten, kunnen op onze volle steun rekenen. Om tegemoet te komen aan klanten die beleggingen in dergelijke sectoren wensen te vermijden, hebben wij ethisch gescreende fondsen in het leven geroepen die aan grondig onderzoek zijn onderworpen. Ten behoeve van andere klanten doen wij als actief aandeelhouder via onze responsible engagement overlay (*reo*[®]) een beroep op defensiebedrijven om de standaarden voor corporate governance en ondernemingsverantwoordelijkheid te verbeteren op terreinen die relevant zijn voor aandeelhouderswaarde. Onder *reo*[®] worden bedrijven weliswaar niet opgeroepen de wapenfabricage te staken, maar onze ethisch gescreende fondsen bieden klanten wel de mogelijkheid om beleggingen in de defensiesector uit te sluiten indien zij dit wensen.

Beleggingen uitsluiten: F&C's ethische screeningsproces

F&C werkt al sinds 1984 met een zeer uitgebreid ethisch screeningsproces. Daardoor kunnen wij waarborgen dat klanten beleggingen in bedrijven of sectoren uitsluiten die zij op ethische gronden uit hun portefeuille wensen te bannen; ook bedrijven die betrokken zijn bij de fabricage van clusterbommen en landmijnen kunnen op die manier worden uitgefilterd. Wij beschikken over een uitzonderlijk grondig screeningsproces die, onder toezicht van een onafhankelijke externe commissie, wordt uitgevoerd door een speciaal binnen F&C aangewezen team. De uiteindelijke beslissing over welke bedrijven op ethische gronden wel of niet aanvaardbaar zijn, is aan deze commissie.

Clusterbommen en landmijnen: de context

Clusterbommen en landmijnen plaatsen met name pensioenfondsen voor een dilemma: zij streven ernaar verantwoorde uitgangspunten voor hun beleggingsbeleid te volgen en tegelijkertijd te voldoen aan hun statutaire taak een maximaal rendement te realiseren. In het bijzonder tegen clusterbommen is op humanitaire gronden uitgebreid campagne gevoerd en toch worden zij in veel landen van de wereld legaal geproduceerd, waaronder de Verenigde Staten en binnen de EU. Terwijl critici wijzen op het fatale effect dat niet-geëxplodeerde en niet goed opgeruimde projectielen kunnen hebben op burgers, beroepen voorstanders van clusterbommen en landmijnen zich op de grote betekenis ervan voor de veiligheid en de strijd tegen het terrorisme¹.

Er bestaat op dit moment ook een opmerkelijk juridisch verschil tussen clusterbommen en landmijnen:

- Landmijnen zijn onderworpen aan een internationaal verdrag, de [Ottawa Treaty](#) (*Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on their Destruction*) dat op 1 maart 1999 van kracht werd. Dit houdt in dat de fabricage ervan in bepaalde landen niet legaal is.
- Clusterbommen zijn thans niet onderworpen aan een internationaal verdrag, hoewel door de Noorse regering en anderen pogingen worden ondernomen een dergelijke overeenkomst tot stand te brengen. België heeft eenzijdig een verbod op de productie ervan uitgevaardigd.

De rechtmatigheid van het produceren van zowel clusterbommen als landmijnen is in eerste instantie een kwestie van mensenrechten die door regeringen, afzonderlijk of gezamenlijk, moet worden aangepakt.

Wat voor soort bedrijven zijn erbij betrokken?

Bij de fabricage van clusterbommen en landmijnen betrokken bedrijven zijn in de regel ook actief op andere productieterrinen, waaronder weg- en waterbouw en defensie. Veel bedrijven zullen onderdelen voor dergelijke wapens fabriceren in plaats van het eindproduct; en sommige bedrijven maken 'intelligente' wapens die geen onontpofte springstof achterlaten en om die reden door sommigen uit humanitair oogpunt als minder zorgelijk worden beschouwd. Er is daarom geen definitieve lijst van fabrikanten van clusterbommen beschikbaar, deels door gebrek aan informatie en deels door de discussie over het wel of niet meerekenen van 'intelligente' fabrikanten en van bedrijven die kleine onderdelen maken of waarvoor dit een verwaarloosbaar deel van hun bedrijfsactiviteiten uitmaakt. De door campagnevoerders meest gebruikte lijst is de lijst van bedrijven die door het Noorse overheidspensioenfonds worden uitgesloten.

¹ Twee voorbeelden die regelmatig aangehaald worden zijn de landmijnen die Noord- en Zuid-Korea van elkaar scheiden en het gebruik van clusterbommen in de strijd tegen de Taliban in Afghanistan.

F&C's visie met betrekking tot het investeren in clusterbommen en landmijnen



F&C's actieve dialoog met de defensiesector

Hoewel F&C zich als aandeelhouder actief opstelt en volgens verantwoorde beleggingsuitgangspunten opereert, vraagt F&C, zoals eerder opgemerkt, defensiebedrijven niet de fabricage van wapens te staken, zoals wij ook tabaksbedrijven niet vragen te stoppen met de productie van sigaretten. De benadering die wij gekozen hebben, is dat wij klanten de gelegenheid bieden de defensiesector uit te sluiten van hun portefeuille en dat wij defensiebedrijven inschakelen ten behoeve van klanten die daar wel in beleggen.

Onze betrokkenheid bij de defensiesector staat in het teken van corporate governance en omkoping en corruptie. Wij zijn van mening dat wij op dit gebied meer hebben gedaan dan enige andere Europese beleggingsinstelling. Een recent overzicht van onze inspanningen om de sector betrokken te krijgen, is te vinden in onze **reo**[®]-rapportage vierde kwartaal 2006.

Voorbeelden van onze betrokkenheid bij de defensiesector zijn onder meer:

- Actief propageren van de nieuwe door Transparency International voorgestelde sectorbrede anticorruptie-initiatieven.
- Deelneming aan de ECGD (Export Credits Guarantee Department)-consultatie over antiomkopings- en anticorruptieprocedures.
- Het financieel ondersteunen van door TRACE¹ gepubliceerde boekjes over het gebruik van agenten en tussenpersonen en het faciliteren van betalingen en die boekjes onder de aandacht brengen van defensiebedrijven via seminars, directe ontmoetingen en verzending naar alle defensiebedrijven in onze portefeuilles.
- Opdracht gegeven tot het schrijven van een boek over de politieke invloed van bedrijven, gepubliceerd door het Institute of Business Ethics; aanbevelingen daaruit uitwerken tot nieuwe F&C-richtlijnen, die naar alle defensiebedrijven in onze portefeuilles zijn verstuurd.
- Het schrijven en ondersteunen van de publicatie van een boekje over klokkenluidersystemen, en de bevindingen daarvan actief onder de aandacht brengen van defensiebedrijven, naast verzending ervan naar alle defensiebedrijven in onze portefeuilles.
- Regelmatig houden van ontmoetingen met defensiebedrijven om hun performance met betrekking tot corporate governance en ondernemingsverantwoordelijkheid te bespreken en terreinen voor verbetering aan te bevelen.

¹ TRACE is een internationale non-profit organisatie en werkt samen met bedrijven die op zoek zijn naar innovatieve manieren om hun reputatie te beschermen, beter te communiceren over de bedrijfsethiek en te voldoen aan anti-omkopingsverplichtingen.